

KIILI LEHT

KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE

NR 4 (2383)

“DigiMaa võrk peab rahuldama kõiki vajadusi ka aasta-kümnete pärast.”
| Olav Harjo

APRILL 2017

Kiili Rahvapeo tänavune peaesineja on Ivo Linna

☉ Juba kolmandat aastat Kiili Rahvapeo nime kandev üritus toimub ka tänavu Nabala mõisa õuel. Varem Paekna tantsu- ja laulupeo nime kandnud peol astuvad taas üles valla tantsijad ja muusikud. Öhtu lõpetab legendaarne Ivo Linna koos Antti Kammistega.

Peo korraldaja, Kiili rahvamaa kunstiline juht Kadi Kroon-Laur ütles, et Ivo Linna Nabalasse meelitamine polnud nii keeruline, kui tunduda võib ning et hinnaklass on sama, mis mullusel peaesinejal Kõrsikutel. “Kaalusin veel paari esinejat, kuid need maksid oluliselt rohkem,” lisas ta.

Enne peaesinejat kuulub lava ja tantsuplats traditsiooniliselt kohalikele tegijatele. Üles astuvad Kiili Kammerkoor, Kiili Gümnaasiumi lauljad, Kiili Kunstide Kooli noorte ansambelid, Kiili Keerulised, Kiilitar, Ago ja Memmed ning külalisena Kurtina kooli neidude rühm. Uue tegijana astub lavale ansambel A-Moll, mis on Kiili kohalik

naisansambel. Seekord jookseva tantsuplatsile ka kõige nooremad ehk Kiili lasteaia mudilased. Rahvapiidu saab nende jaoks olema peaprooviks nädal aega hiljem toimuvale võimlemispeole. Kroon-Laur ütles, et rahvapeo ülesehitus on sama, mis kahel viimasel aastal – peale muusika ja tantsu pakutakse külalstajatel ka laadakaupa rahvapeo laadaalal. “Öhtul 6–7 ajal saab pidu läbi, on selline viisakas pereüritus,” ütles ta. “Mullu oli näha, et kõik on kena, inimesed tulevad oma piknikukorviga ja naudivad kontserti.”

Pidu toimub 21. mail ja kõik on oodatud. Selle pärast, et ära ei mahu, ei tasu pabistada. Kui tulla, siis kogu perega, ka lastel on omad lõbustused – karussell, ponid, batuudid.

“Ma tahan, et selleks saaks valla nimiüritus. Igas vallas on oma perepäev ja et ka Kiilis oleks midagi. Et ikka jääks traditsiooniks,” ütles Kroon-Laur. | Marko Tooming

Anete Salu võitis “Harjumaa laululapse” tiitli

☉ 21. ja 22. aprillil toimunud “Harjumaa laululapse” konkurssil tuli vanimas vanusegrupis ehk 16–18-aastaste seas võitjaks Anete Salu Kiili vallast. Tema õpetaja on Kiili Kunstide Kooli lauluõpetaja Triin Lutsuja. Samas vanuserühmas sai kolmanda koha Johanna Kristina Artjušin. Tema õpetaja on Piret Artjušin Kiili gümnaasiumist.

Anete Salu sõnul oli võit üllatus. “Eks lootus on alati, et seekord on see võistlus, kui tu-

leb võit, aga oli ikka ootamatu,” ütles ta. Üllatus oli ehk sedavõrra suurem, et senini polnud Anete enda sõnul ühtegi võistlust veel võitnud.

Anete esitas Viimsis toimunud finaalis Sara Bareillesi laulu “When he sees me”. Õpetaja Triin Lutsuja sõnul on tegu muusikalimaigulise looga, aga see on üsna loomulik, sest Anete ongi suur muusikalifänn. “Ma õpetan teda septembrist saadik ja ta on mulle kogu aeg rääki-

nud, et tahab laulda seda ja toda muusikali laulu,” rääkis ta.

Üllatus oli võit ka õpetaja jaoks, sest tema sõnul oli võistluses ka üks väga tugev konkurent, kes laulis “ikka väga hästi”. Konkurents oli Lutsuja sõnul tugev, aga Anete paistis oma laulu ja esitusega teiste seast välja, mis lõpuks nähtavasti võidu toigi. Anete ise kiidab õpetaja Lutsujat, kes tema sõnul on muutnud ta avatumaks ja julgemaks. Sel suvel kavatseb Anete

minna Georg Otsa nimelise Tallinna muusikakooli sisseastumiskatsetele.

Teistest Kiili valla lauluslastest sai 7–9-aastaste vanuserühmas 3. koha Gerda Liisi Villemis (õpetaja Triin Jaago). 3–4-aastaste vanuserühmas sai “Vapra esituse” eripreemia Lisandra Lumi (õpetaja Triin Jaago). 5–6-aastaste vanuserühmas pälvis “Ilusa emakeele” eripreemia Bertha Roostalu (õpetaja Triin Jaago). | Marko Tooming

Maakaitsepäevale oodatakse kohalikke kaupmehi

☉ 23. juunil pöörab kogu Harjumaa pilgud Kiili alevi poole, sest seal toimub iga-aastane maakaitsepäev. Hommikust õhtu kella viieni kestav üritus toob kaasa ka väikesed muudatused alevi liikluses, kui need on lühiajalised.

Kiili valla korraldusmeeskonnana üks liikmeid Kadi Kroon-Laur ütles, et hommikupoole, kui toimub kooli staadionil rivistus ja väike paraad, tuleb ajutiselt sulgeda Nabala tee. Lisaks peab arvestama, et külalisi tuleb Kiili palju ning seega pargitakse suure tõenäosusega väiksemad tänavad täis.

Eelmisel päeval toimub Kiili pargis valla jaanipäeva üritus, lisaks toimub samal öhtul Saus-ti mõisas maakaitsepäevaga pi-

dulik vastuvõtt. 23. juuni hommikul saabub Kiili raskem tehnika ning sellega peavad liikleda arvestama.

Ürituse põhikohtadeks on kooli staadion ja jaanitule park, viimases toimuvad ka Kaitseliidu ja politsei ja päästjate de-

moesinemised.

Kuivõrd inimesi tuleb Kiili tavapärasest enam, oodatakse om kaupa pakkuma ka valla väiketootjaid. Kroon-Lauri sõnul on nende jaoks broneeritud oma ala; kel soovi tulla müüma, võtku temaga ühendust (kadi.kroon-laur@kiilivald.ee).

kroon-laur@kiilivald.ee).

Maakaitsepäeva korraldaja on Harju maavalitsus, Kiili vald tagab omalt poolt koha ja selle, et kõik sujaks. Täpsem info ilmub maakaitsepäeva kohta järgmises Kiili Lehes. | Marko Tooming

TEAVE

KESTAB KOLM PÄEVA

- Näituslaad on avatud reedel 12–19, laupäeval 9–17 ja pühapäeval 10–16. “Küsimine igal aastal müüjatele tagasisidet. Reedene pikem lahtiolekuaeg sobib väga hästi nii müüjatele kui ka külastajatele. Laupäev on üldjuhul kõige rahvarohkem ja pühapäeviti tähistame traditsiooniliselt emadepäeva,” ütleb Koit Pöld.
- “Soovitame külastajatel varuda aega, et nautida väga toredate looduses peetavat näituslaata. Tiptundidel ehk laupäeval ja pühapäeval 11–13 võib esineda ummikuid ja järjekordi, kuid võttes asja rahulikult kõik laabub. Parklas on abiks liikluse reguleerijad. Kes soovib rahulikumat ja avaramat äraolemist, temale soovitaks külastada näituslaata alates kella 14st,” räägivad korraldajad.

Luige laadal on tänavu ka kogukonna telk

☉ Järjekorras 20. Luige maaelu näituslaad peetakse tänavu 12.–14. maini. Juubelitähtpäeval pööratakse enam tähelepanu kohalikule kogukonnale. Loomulikult saab näha linde, loomi, kalu ning käsitööd, teha maatöid, nautida meelelahutust ja toitu.

Peakorraldaja Koit Pöld ütles, et igakevadise üritusega on tehtud Kiili valla Luige asula nimi tuntuks ka naaberriikides. Sel aastal oodatakse ligi 1000 külastajat Põhjamaadest. “Lisaks klassikalistele ja suurt huvi tekitavatele tegevustele, nagu lehmaliipsimine, meevurritamine, lambapügamine jne tutvustame seekord põhjalikumalt meil kasvatatavaid lihaveiseid. Selleks tulevad Luigele oma ala tippspetsialistid, kes huviliste silme all viivad läbi lihaveise hindamise,” lubas Pöld.

Tänavu püsitatakse ka spetsiaalne fotonurk, kus profifotograaf teeb külastajatest koos loomade ja lindudega soovi korral pilte.

Tänavu laiem ala

Kas näituslaad on jätkuvalt populaarne? “Üldises plaanis on senine sisu ennast tõestanud nii müüjate kui külastajate silmis. Looma-, linnu-, kalade ja viljanäitus, toidutänav, käsitöö, koduaialaad, meelelahutus. See kõik tagab, et Luige maaelu näituslaad on üks tore koht, kuhu sõprade ja perega tulla ning värskes õhus mõnusalt aega veeta,” ütles Pöld.

Tänavu on laadaala varasemast veidi suurem. Lasteala ja

lihaveiste ekspositsioon on nüüd looduskauis asukohas kaskede vahel. “Selle vangerdusega suutsime ka müüjatele kohti juurde tekitada. Kõik sellised muudatused teeme aga arvestades Luige laadade põhimõtet, et külastajatel peab olema avaralt ruumi olemiseks ja liikumiseks. Seda silmas pidades avame ka täiendava piletikassa,” kinnitab korraldaja. 20. toimumiskorda tähistatakse fotoväljapanekuga “Luige laad 20”. Kokku on kogutud 15–20 aasta taguseid pilte.

Kogukonnal oma telk

“Näituslaad kasvas välja 1998. aasta sügisel esimest korda korraldatud näituslaadast “Suur looma-, linnu- ja viljanäitus” ja 1999. aasta kevadel korraldatud näituslaadast “Suur aiandus- ja nõuandelaad”. Mõni aasta tagasi panime need kaks kokku,” ütleb mees.

“Veidi tagaplaanile on aga jäänud meie oma Kiili vald, kus me tegutseme. Seetõttu on laadal esmakordselt kogukonna telk. Eesmärk on suurendada valla ettevõtjate, külade ja inimeste vahelist koostööd ja tustust,” ütleb Pöld. Telgis saab tutvuda külaühenduste tegevusega, maitsta külaelanike poolt valmistatud küpsetisi, kuulata ja vaadata erinevaid valla muusika- ja tantsurühmi ning tutvuda huviringidega. Enda tegemisi tutvustab Kiili Ettevõtjate Liit, Eesti vabariik 100 raames kogutakse kokku 100 huvitavat lugu Kiili valla kohta. | Allar Viivik

Foto: Allar Viivik

Võrreldes eelmise aastaga on näituslaad osalejate arvu poolest esinduslikum ehk nii eksponaatide kui müüjate arv on rohkem.

Hajaasustuse programm 2017 on avatud

☉ Hajaasustuse programmi kau- du rahastatud toetuse abil on võimalik välja ehitada veevärk ja kanalisatsioon, teha korda koduõuest suurele teele viiv juurdepääsutee või paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme.

Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna valla- või linnavalitsuse hiljemalt 1. juunil 2017.

Hajaasustuse programmi eesmärgiks on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades. Toetatakse kodumajapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide ja juurdepääsuteedega seotud tegevusi. Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi. NB! Erinevatele tegevustele tuleb esitada erinevad taotlused!

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele:

1. taotleja elab alaliselt selles majapidamises, millele ta toetust taotleb;
2. taotleja elukoht on ka rahvastikuregistri andmete kohaselt selles majapidamises, millele ta toetust taotleb (vähemalt alates 1. jaanuarist 2017);
3. taotlejal ei tohi taotluse esitamise hetkel olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projekti maksimaalne toetus programmist on ühe majapidamise kohta 6500 eurot. Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka ajavahemikus 2012–2016 hajaasustuse elektriprogrammist, hajaasustuse veeprogrammist ning hajaasustuse programmist saadud toetuse summa. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33,33 % projekti kuludest.

Taotlus koos lisadokumentidega esitatakse valla- või linnavalitsusele. Tõid tohib alustada alles pärast seda, kui projekti osas on tehtud rahastamisotsus ning toetuse saajaga on sõlmitud toetusleping. Uuringud, projekteerimine, riigilõivud, notaritasud, teostusjoonised ja veeanalüüsid on teatud juhtudel abikõlblikud enne toetuslepingu sõlmimist.

Selleks, et Teie taotlus vastaks kehtestatud nõuetele, lugege enne taotluse koostamist kindlasti läbi programmdokument ja konsulteerige valla ametnikuga.

Taotluse dokumendid leiad www.eas.ee/teenus/hajaasustuse-programm.

Digimaa – kiire internet kõigile

Kiire internetiühenduse soovijatel palutakse endast teada anda

☉ Internetiühendus on Eesti linnades pea sama loomulik nagu elekter. See on kättesaadav ja suhteliselt soodne – ettevõtlust ja e-riiki muud moodi enam ette ei kujutagi. Äärelinnades, rääkimata maapiirkondadest, on olukord sootuks erinev. Paljud elanikud saavad kiirest ja stabiilsest internetiühendusest vaid unistada ning agaramad teevad väljasõite wifi levipiirkondadesse, et elementaarseid äriasju ja suhtlemist korraldada. IT-taristu on Eestis alles arenemisjärgus ning on hea meel tõdeda, et riik ja kohalikud omavalitsused on hakanud nüüd panustama sellesse.

Kuidas internet meieni jõuab? Internet tuleb koju või kontorisse järgmiste ühenduste kaudu.

- Mobiilivõrgu kaudu – teenust pakuvad Telia, Tele2 ja Elisa.
- Raadiolingi või muu õhuühenduse kaudu – teenust pakuvad mitmed väiksemad teenusepakkujad.
- Kaabeltelevisiooni võrgu kaudu (ainult korterelamud) – teenust pakuvad Starman, STV ja Telset.
- Telefoniliini ehk vaskkaabli kaudu – teenust pakub Telia.
- Lairibaiühenduse ehk valguskaabli kaudu – valguskaabli baasvõrgu on rajanud riik Euroopa Liidu toetusel, nõ viimase miili võrkude rajamine on kohalike omavalitsuste ja elanike

initsiatiiv, mida osaliselt toetab ka riik. Harjumaal hakkab valguskaabli võrku rajama valdade ja linnade koostöös sündinud DigiMaa.

Kõik need ühendused võimaldavad täna vähemalt minimaalsel tasemel internetiühenduse kiirust ja kvaliteeti. Sellest piisab, et lugeda internetist uudiseid, teha pangatoiminguid ning saata väiksema mahuga e-kirju. Kui soovitakse lisaks vaadata läbi selle ühenduse digiteleviseiooni, kasutada piiramatut mahuga ja kiiret wifit, teha tööd või õppida internetis, suhelda sõpradega Skype'i kaudu, hoida oma fotosid ja videoid turvaliselt „pilves“, ühendada valvekaameraid või kasutada muid kaasageid teenuseid, siis kõik ühendused ei tule sellega võrdsest toime.

Õhk ja kaabel

Õhu kaudu liikuvat interneti mõjutavad nii ilmastikutingimused kui teised samaaegsed interneti kasutajad ning samuti kaugus mobiilmastist. Õhu kaudu leviv internet ei ole stabiilne ehk ei ole pidevalt olemas ja ühtlase kiirusega. Seetõttu ei saa selle kaudu näiteks kvaliteetselt televisiooni vaadata.

Need, kellele tuleb koju või kontorisse Telia telefoniliin ehk vaskkaabel, kasutavad interneti jaoks üldjuhul seda ühendust. Kuna tegemist on kaabliga, siis ühenduse kvaliteet ei sõltu il-

mast ega teistest kasutajatest. Paraku kehtivad vaskkaablile füüsikaseadused, mis määravad ette kui kaugele ja kui palju saab selle kaudu infot saata. Need, kes asuvad telefonisõlmest kuni paari kilomeetri kaugusel, saavad kasutada internetti, kaugeal asuvad majad aga üldjuhul mitte. Kuna füüsikaseadused ei lase enam vaskkaabli kaudu suuremaid internetikiiruseid pakkuda, on juba alustatud nende välja vahetamist valguskaablite vastu.

Kogu Harjumaal katmiseks lairibavõrguga kulub paar-kolm aastat.

Kaabeltelevisiooni võrgu ehk koaksiaalkaabli kaudu saab täna pakkuda piisava kiiruse ja kvaliteediga internetiühendust. Kuigi kaabeltelevisioonivõrk rahuldab tänapäevaseid vajadusi, on mitmed kaabel-TV firmad teatanud, et nad alustavad üleminekut valguskaablitele ning tulevikus nad lõpetavad teenuse pakkumise koaksiaalkaablite kaudu.

Lairibaiühenduse ehk valgus-

kaabli kaudu saab kasutada kõiki teenuseid nii täna kui mitmekümne aasta pärast.

Tegemist on tulevikukindla ühendusega. Valguskaablis edastatakse infot laseritega valguskiirusel. Valguskaablil võivad internetiühenduse kiirused olla praktiliselt piiramatud.

Kõik majad ühendatakse

Kuna valguskaabel on ainus tulevikukindel ühendus, siis prognoositakse, et tulevikus on kõik majad ühendatud valguskaablitega. Aastate pärast näeme kasu, mida maapiirkondadesse ja hajaasustustesse rajatud valguskaabel toob: me väldime ääremaastumist ja kasvatame oma konkurentsivõimet, inimesed saavad mugavalt elada oma kodukohas ja teha meelepärast tööd; eakad saavad võimalikult kaua elada oma kodus, sest interneti kaudu on neil lihtne juurdepääs meditsiini- ja sotsiaalteenustele; tekivad uued meelelahutuse võimalused ja palju muud.

Selleks, et tagada oma piirkonna areng, on Harjumaal vald ja linnad DigiMaa kaudu seljad kokku pannud. DigiMaa val-

guskaabli võrku hakatakse rajama pidades silmas nii tänaseid kui ka tuleviku vajadusi.

DigiMaa võrk valmib terviklikult alles mõne aasta pärast ning see peab rahuldama kõiki vajadusi ka aastakümnete pärast. Sellepärast on valitud võrgutehnoloogiaks valguskaabel.

Kõik majad, kuhu hakkab jõudma DigiMaa valguskaabel, saavad olla kindlad, et nendeni jõuavad alati kõik vajalikud teenused. Tänu kaasage ühenduse olemasolule tõuseb kindlasti ka maja väärtus.

Vahendid tulevad riigieelarvest, pangalaenust ja elanike omaosalusest, mis Pärnumaal näitel ei ületa 300 eurot. Võimalikult palju kaableid üritatakse vedada õhu ehk olemasolevate elektriliinide kaudu. Kogu Harjumaal katmiseks lairibavõrgu kulub paar-kolm aastat.

Harjumaal valguskaablivõrku rajav DigiMaa palub kiire interneti ühenduse soovijatel endast teada anda. Täida kahest küsimusest koosnev küsitlus ja märki ennast valguskaablivõrgu kaardile. Küsitluse leiad <https://digimaa.ee/kysitus>.

Küsitlus on aluseks kaablivõrgu planeerimisel. Küsitluse täimisel ei kaasne kohustust võrguga liituda. Majapidamisi, kes pole oma liitumissoovist kaardirakenduse kaudu märku andnud, ei planeerita loodavas valguskaablivõrku. | **Olav Harjo**, DigiMaa projektijuht

Kiili noored kotkad.

Kiili kodutütred ja noored kotkad võistlesid Keilas

☉ 15. aprillil toimus Harju maleva noorte kotkaste ja kodutütarde jüripäeva kompleksvõistlus, mille peakorraldajaks oli seekord Keila.

Kokku osales 45 võistkonda kolmes erinevas vanuseastmes: 22 võistkonda kodutütardel ja 23 võistkonda noortel kotkastel. Kiili kodutütred ja noored kotkad olid esindatud nelja ja poole võistkonnaga kahes vanuseastmes. Nooremas vanuseastmes esindasid Kiili Imelise Aa-

sa kodutütred Lisete Riimand, Ilon Leontjev, Karoliina Laurits ja Margarita Zahharova. Keskmise vanuseaste oli esindatud kodutütarde kahe võistkonnaga: Eliise Riimand, Kärt Roosäär, Nele Väljataga, Mia-Eliise Pors ning teine võistkond Karin Hiiekivi Mirjam Hiiekivi, Meribell Leol, Marii Kaljulaid.

Noorte kotkaste võistkonnas esindasid Kiilit Henry Säck, Erik Tuisk, Andero Jasson ja Sten Henri Vint. Lisaks olid oma jõud

ühendanud Kiili ja Loksas noored kotkad, kus võistlesid kaks Kiili poissi – Robin Henrik Vint ja Mattis Reinola.

Keskmisele ja nooremale vanuseastmele oli ette valmistatud 35 punktist koosnev rada. Rajale minnes tuli näidata oma oskusi ja teadmisi mitmes erinevas valdkonnas. Kodutütardele ja noortele kotkastele kohaselt pidi teadma Eesti hümn, kaitseväge auastmeid, anda kanatanule esmaabi, ettevalmis-

tada katelok vee keetmiseks, tunda isikuid, lilli ja linde. Teha sporti: läbida hüpates ca 15 m neljakesi ühes suures kotis, meeskondlik suusatamine, täpsusvisked kiivritesse, mängida redelgolfi jne. Nendes kõigis punktides olid korraldajad pannud väga suure rõhu võistkonnaliikmete koostööle.

Meie tublid kodutütred ja noored kotkad tõid koju kolm võitu: keskmise vanuseastme rühmas KIAKT1 saavutasid Elii-

se, Kärt, Nele ja Mia-Eliise esimese koha ning nooremas vanuseastmes KIAKT Lisete, Ilon, Margarita ja Karoliina kolmanda koha. Kiili-Loksas võistkond Kiili-Loksas Mix saavutas keskmises vanuseastmes teise koha.

Kiili kodutütarde ja noorte kotkaste tegevus toimub Aivar Aasa ja Allan Saukase juhendamisel. Aprilli lõpus ootab kodutütred ja noori kotkaid ees Luureretk 2017, millest kindlasti osa võetakse. | **Reelika Riimand**

Kiili kodutütred tõid Keilast esimese ja kolmanda koha.

Fotod: Reelika Riimand

Koerte ja kasside vaktsineerimine

☉ Iga-aastane tasuta koerte-kasside vaktsineerimine marutaudi vastu toimub laupäeval, 27. mail:

- 10.00–11.15 Kiili vallamaja ees
- 11.25–11.45 Lähtse bussipeatuses
- 11.50–12.10 Nabala keskus
- 12.20–13.00 Paekna bussipeatuses
- 14.15–15.00 Luige keskus
- 15.10–15.30 a.ü Rool
- 15.40–16.15 Magistraali ja-

lakäijate silla Luige poolne ots (Meremehe tn.)

Võimalik vaktsineerida koeri katkuviiruse, adenoviiruse ja parvoviiruse vastu. Hind 12 eurot. Koerte katku viiruse, adenoviiruse, parvoviiruse, paragripi viiruse ja 4 serotüüpi leptospiroosi vastu on hind 16 eurot.

Kasse on võimalik vaktsineerida herpesviiruse, kaltsiviiruse ja panleukopeenia viiruse vastu. Hind 12 eurot.

NB! Kaasa vaktsineerimispasid! | **Heli Suits**, volitatud loomaarst

Suur robotite ja loomade möll

☉ Robootika kogub üha enam populaarsust. Algselt vaid ülikoolides õpetatud eriala on nüüdseks jõudnud ka lasteaeda.

Selleks et lastel oleks võimalus oma töö tulemust teistega jagada, loodi mõned aastad tagasi lisaks ülipopulaarsele FLL-le (ehk First Lego League) projekt nooremate jaoks – FLL Jr. See on praktiliste oskuste programm lastele vanuses 6–9, mille eesmärk on tekitada ja arendada huvi teaduse ja ehitamise vastu. Programmi ülesehitus võimaldab kõita noorte laste uudishimu ja suunata neid avastama teaduse ja tehnoloogia mõju meid ümbritsevale maailmale.

Esialgu koostöö

Selle aasta näitusest võttis osa seitse Kiili gümnaasiumi võistkonda, kes uurisid inimeste ja loomade vahelist koostööd. Saadi teada, kuidas elevant mesitarudega viljapõldudest ja puuviljaadadest eemale hoida; mida teeb rästik, kuidas elavad lõvid ning kuidas aidata koeri ning kasse, et neil kodus igav poleks üksi. Samuti saadi teada, miks mesilane meile kasulik on ja mis juhtub, kui nad korstnasse peaks lendama.

Neli meeskonda oli esimese klassi lastest, kaks teise klassi lastest ning üks eri vanuses laste meeskond, mille abijuhendajaks juba suurematele mõeldud FLL võistluse kogemusega õpilane Luigelt. Selle ürituse mõtteks ongi sõbraliku koostöö õppimine ja ettevalmistus järgmiseks vanuseastmeks, kus algab

võistlus, milles enam mitte igaüks võita ei saa. FLL Jr üritusel olid võitjad kõik, kes kohale tulid ja oma projekti teistele esitlesid. Auhinnaks medal, söögi-joogipakk turgutuseks ja tükk suurest ning uhkest tordist.

Medalitega kooli

Sel aastal osales FLL Jr üritustel üle maailma umbes 30 000 last 13 maailma riigist, Eesti osales selles karussellis neljandat korda. Eestist oli võistkondi üle 200, osalejaid ligi 1500 last koos juhendajatega. Tallinnas tehti lausa kolm ja Tartus kaks näituse vooru, sest kõik lapsed korraga poleks lihtsalt ära mahtunud. Eesti ongi maailmas osalejate arvu suhtarvus riigi elanikesse suurim osaleja ning nii mõnigi meist palju suurem riik ei saa sugugi nii suurte numbritega uhkeldada. Seega suur ja uhke üritus laste robootika- ja tehnoloogiaalase motivatsiooni tõstmiseks ning ettevalmistuseks "päris" robootikaks ehk tulevasteks robootikavõistlusteks.

Kiili lapsed olid oma tulemussega väga rahul ja veel järgmiselgi päeval jalutasid lapsed koolis oma säravkuldsete medalitega ringi. Valminud plakatid aga läksid pärast Kiili lasteaeda õppevahenditeks. Siinkohal tahangi tänada ja tunnustada kõiki väikeseid robootikuid, noorematele robosõpradele appi tulnud "abijuhendaja" Keit Roosi- lehte ning kaasatunud lapsevanematele samuti suur tänu, sest robootika on ikka kollektiivne tegevus ja just kambavaimus peitub jõud. | **Lia Tammes**

Foto: erakogu

Selle aasta näitusest võttis osa seitse Kiili gümnaasiumi võistkonda, kes uurisid inimeste ja loomade vahelist koostööd.

Fotod: Kadi Kroon-Laur

Mozarti "Missa" esitati rahvamajas täissaalile.

Mozarti "Missa" Kiili rahvamajas

☉ Suurel neljapäeval ehk 13. aprillil said Kiili rahvamaja saalis kokku Kiili Kammerkoor ja Kiili Kunstide Kooli kammerorkester, et Tuuli Metsoja juhatusel esitada Wolfgang Amadeus Mozarti "Missa Brevis G-duur".

Solistideks olid kutsutud Tallinna Muusikakeskkooli õpilased Sandra Laagus (sopran), Ode Pürg (alt), Filipp Varik (tenor) ja Marten Meibaum (bass).

Enne kontserdi põhiteose ettekannet võis avanumbrina kuulata Pablo de Sarasate teost "Carmen – Fantaasia", mille esitas viiuldaja Triinu Piirsalu koos kontsertmeister Kai Õunapuu-ga. Viiuli ja klaveri etteaste võis paberil tunduda koori ja orkestri kontserdi avanumbrina pisut liiga kammerlik, aga "Carmen – Fantaasia" hoogsus Triinu Piirsalu esituses lubas kuulajatel unustada, et laval on vaid viiuldaja ja pianist...

Kontserdi peateoseks oli ju-

ba mainitud Mozarti "Missa Brevis". Mozart kirjutas kõnealuse teose tänapäevases mõistes väga noorelt – nimelt 17-aastasena. Kui aga arvestada, et selleks ajaks oli noore helilooja esimese missa loomisest möödas juba viis aastat ning teadaolevalt esimesed teosed Mozarti sulest said noodipaberile juba 5-aastaselt, siis võiks seda nimetada juba kogenud helilooja loominguks.

Noored solistid kandsid oma rolli suurepäraselt ning ka koor ja orkester panustasid ilusti oma võimete vääriliselt. Selliste suurvormide esitamine nõuab palju tööd ja vaeva ning oli näha, et mütsiga keegi lööma ei tulnud.

Mozarti helitööde põhjatust varasalvest pärines ka kontserdi lõputeos – motett "Ave Verum corpus". See helilooja eluõhtul loodud teos sobis suurepäraselt lõpetama suure neljapäeva

kontserti.

Täissaalile antud kontsert õnnestus taaskord väga hästi. Näis, et esitatud kavaga olid rahul nii mängijad kui kuulajad. Mõlemad Mozarti teosed kõlasid ka 16. aprillil toimunud kontserdil Viimsi Jaakobi kirikus.

Kiili Kammerkoori ja Kiili Kunstide Kooli kammerorkestri ühised kontserdiprojektid on saanud aastate jooksul juba heaks traditsiooniks. Kuigi igas projektis on kaasatud ka lisajõude väljaspoolt, on suur rõõm, et ikkagi suur osa lavalistest jõududest on alati olnud Kiili vallast.

Hea meel on, et ka seekordne kontsert läks täissaalile. See näitab, et meie tegevus läheb Kiili valla elanikele korda. Aitäh kõigile esinejatele ja ka publikule. Kohtumiseni järgmisel kontserdil. | **Kalev Vaidla**, Kiili Kunstide Kooli direktor

☉ PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD MAIS

90 Vaike Rästas	24.05
90 Helga Mäe	31.05
89 Laine Niinepuu	04.05
89 Armilde Vesiloik	18.05
88 Joann Lello	04.05
88 Vaike Sillanurm	18.05
84 Hilje Kivimäe	06.05
84 Saima Noormets	29.05
83 Evi Kivisalu	20.05
82 Salme Nurmberg	01.05
82 Lehte Kõöp	26.05
82 Hillar Tamm	29.05
81 Siiri-Maie Ronimois	01.05
79 Alida Veskimäe	04.05
79 Ilme Põldsaar	29.05
78 Tiit Närmann	18.05
77 Aime Põldsalu	15.05
75 Liis Jurak	27.05
70 Maire Somarokov	22.05
70 Aavo Mikomägi	27.05
65 Galina Monastõrskaja	11.05
65 Jüri Viilmaa	16.05
65 Kaja Elbach	20.05

MEIE VALDA SÜNDIS

25. märts Iliise-Kaarin Žitkova, palju õnne, Jaana Saar ja Aleksander Žitkov!

14. aprillist kehtib tuleohtlik aeg

☉ Keskkonnaagentuuri ilmateenistuse andmetel on kevadine tuleohu indeks üle-eestiliselt 3.–4. tuleohuklassi tasemel ning looduses on saabunud tuleohtlik aeg.

Tuleohtlikul ajal võib looduses tuld teha ainult selleks ettenähtud kohtades. Metsas liikujatel on lõkke tegemisel ja grillimisel soovitatav kasutada riigimetsa majandamise keskuse lõkkekohti, nende asukohad leiab internetilehelt www.rmk.ee.

Avalike lõkkekohtade ja grillimisplatside asukohti võib uurida kohalikust omavalitsusest. Lõkke tegemisel nii metsas, maastikul kui koduaias tuleb järgida tuleohutusnõudeid. Lõkkease tuleb teha mittesüttivale pinnale, lõket tohib teha vaid vaikke tuulega, hoides käepärast esmased kustutusvahendid. Lahtist tuld ei tohi jätta järelevalveta, sel tuleb lasta lõpuni põleda, lõkkejäägid kustutatakse veege või summutatakse näiteks liivaga. Oluline on jälgida, et lõkkest ei saaks algust kulupõleng. Kulupõletamine on Eestis aastaringelt keelatud ja karistatav tegevus. | **Päästeamet**

NB!

JÄRGMINE KIILI LEHT
ILMUB 1. JUUNIL.

Kaastöid ja reklaame-kuulutusi ootame toimetuses hiljemalt 25. maiks.

Vaela püramiidvõistlus 2017 tennises

Asukoht: Vaela tenniseväljak, aadress Miku tee 12, Vaela Küla, Kiili vald.

Aeg: 01.05.–15.09.2017

Osavõtutasu: 20 eurot üksikmängu ja 20 eurot (10+10 eurot) paarismängu kohta. Ühekordne tasu on terve hooaja eest.

Registreerimine: tähtaeg on 28.04.2017. Registreerida saab info@vaelakulakoda.ee,

kirjutades oma nime, telefoni, e-posti aadressi, lisaks lühikese kirjelduse mängutasemest.

Autasustamine: Hooaja lõpus autasustatakse nii üksik- kui ka paarismängu kolme parimat diplomite ja karikatega. Lisaks autasustatakse eraldi parimat naismängijat.

Täpsema info leiad kodulehelt: www.vaelakulakoda.ee/tennis

© HANSAPLANTI AIANURK

Imeline õiteaeg mai!

© Mais puhkevad õitsele viljapuuaiaid ja metsas valendab toomingalumini. Algab aegade kaunistamine värviküllaste suvelilledega. Suvelilli on nii suures valikus, et tundlikumgi maitse või nõudlikum nurgake leiab oma tarvis ootuspärase õitseja.

- Väeta kõiki aiataimi ja muru. Võid kasutada aia üldväetist kui ka spetsiaalseid väetisi.
- Mai esimeses pooles on veel aeg istutada paljasjuurseid hekitaimi. Ära unusta peale istutamist neid vähemalt 2/3 võrra tagasi lõikamast, ainult nii saad maapinnast alates tiheda hekimüüri. Potiga hekitaimi saad istutada hiljemgi.

- Külva kasvuhoonesse või kiletunnelisse külmakindlaid kultuure nagu redist, porgandit, hernest, salatit, spinatit ja tilli. Nii kui ilmad lähevad pisut soojemaks, saavad need taimed juba kasvama hakata. Varaseid külve kaitstakse kattelooriga.

- Alusta umbrohutõrjega varakult, hiljem on tõrjumine palju vaevalisem. Niida umbrohtu ka aiaga piirnevate aladelt, nii satub vähem umbrohuseemneid sinu aeda.

- Vajadusel võid aias kasvavaid põõsaid koos mullapalliga ümber istutada enne lehtede täielikku puhkemist.

- Praegu on parim aeg muru külvamiseks.

- Maa tahenedes on aeg külvata suvelilli otse peenrale: saialilled, päevalilled, kosmosed, rukkililled, kilbirohud, lilload, lehtertapud, mungalilled ja lillhersed.

- Kui mullas on 10 cm sügavusel 10 kraadi sooja, istuta maha gladioolid. Leota mugulsibulaid enne istutamist 12 tundi kaaliumpermanganaadi lahuses. Kuivpakendis ostetud püsilillejuurikaid hoia enne istutamist ööpäev vees!

- Alusta terrassi kujundamist hubaseks õuetoaks: vali sobivad potid ja taimekastid ning taimesta need. Hoolda aiamööblit.

- Istuta suvelilled õue. Alusta võõrasemadest, sest nemad kannatavad ka kevadisi hilisõökülmi.

- Ootamatute öökülmade

- Mai teises pooles on parim aeg rajada kiviktaimlat.

- Pane viljapuudele feroomoonipiünised rippuma! Nii vähendad ilma keemiat kasutamata tülikaid õunause.

- Toeta herved ja oad juba varakult keppidega. Selleks on eriti head bambuskepid, mis ei mädane.

- Õue kolides ära unusta toaili! Kasta ja väeta neid regulaarselt ja kontrolli ka kahjurite olemasolu.

- Nautige tarkavat loodust ja maikuu õitemerd.

Saku-Kiili mälumängu võitis taas Üksnurme võistkond

© Kolmandat hooaega kahes vallas peetud kilvasarja parim oli ka seekord võistkond Üksnurme Sakust. Kiili au hoidsid kõrgel võistkonnad Paprika ja Õlmarid, kes saavutasid hõbedase ja pronksise koha.

Hooaeg 2016/2017 koosnes seekord seitsmest etapist. Vaheldumist mängiti Kiili gümnaasiumis ning Saku vallamajas. Viimane etapp mängiti 17. aprillil Sakus. Kokku võitis sarjast osa 16 võistkonda. Küsimused koostasid Mart Vellama ning Allar Viivik.

Kuigi viimase etapi võitis võistkond Sport, oli selge, et kolme etapiõiduga ning ühe esikoha jagamisega saab esikoha taas Üksnurme Sakust. Ka tänavu mängisid võistkonnas Aase Sammel, Mariann Lugus, Vello Tõnso ning Jaan Loide.

Foto: Allar Viivik

Kiili parim esindus Paprika koosseisus Anu Printsmann, Esta Kullamaa, Hannes Palang ja Tarvo Kapp.

Varem korduvalt Kiili Mne-mos esikoha saanud võistkond Paprika kontosse jäi seekord üks etapivõit ning üks esikoha jagamine. Kokkuvõttes oli Paprika teine. Võistkonna ridades män-

gisid Anu Printsmann, Esta Kullamaa, Hannes Palang ja Tarvo Kapp. Kolmanda koha saavutas võistkond Õlmarid Kiilist, kelle kontosse jäi ka üks etapivõit. Neljas oli kokkuvõttes Nipitirid,

viies Sport ja kuues Lihtne Variant.

Korraldajad ootavad sügisel algavale hooajale nii Kiili kui ka Saku vallast uusi võistkondi! | **Allar Viivik**

Vaikne laupäev

© Kiili rahvamajas 15. aprillil kujunes see päev aga laulurahva peoks. Nele Vendeliga võitis ühendust Tallinna keskuse Poska vanurite koorijuht Silvia Meelik, sest soovisid oma peaproovi teha Kiili rahvamajas ja kohtuda ansambel Elurõõmuga.

Koor oli 40-liikmeline ja seda juhatasid Silvia Mellik ja Reet Rattasepp. Rattaseppade pere on väga musikaalne – tütar Kai ja Kaie tütar Piret, kes pidi olema välismaal võistlustel, saavutas seal esimese koha. Ka esivanem Arvo Rattasepp, kes on maetud Jüri kalmistule, oli koorijuht. Vanaemade koor läheb esinema Leetu ja üks laul esitati leedu keeles.

Selleks, et nendega kohtuda, kutsus Nele Vendel, ansambli

Foto: Maire Pikk

Toimub suur ühislaulmine.

Elurõõm juhendaja, ka meie sõpru laulma – tulid Jüri Lustilised, Saku Vilistlased ja muidugi Elurõõm. Ka meie tegime väikeses saalis peaproovi enne laulupidu, mis toimub Keilas juunikuus.

Kontserti alustas Vanaemade koor, siis Jüri Lustilised, Sa-

ku Vilistlased ja Kiili Elurõõm. Lõpuks toimus kolme ansambli ühislaulmine, ja kuna Vilistlaste vanemal Almal oli möödunud 90. a juubel, siis laulsime talle "Siidisukapolka", mis on Alma lemmiklaul. Kingiti lilli. Tore, et oli ka pealt vaatajaid, kuid oleks võinud olla rohkem,

sest kontsert oli tasuta.

Tahaks tänada ka Kadi Krooni, kes hoolitses rootsi laua eest, ka Jüri Lustilised töid kaasa moonakoti. Päev oli päikseline, pidu oli tore. Soovin kõigile lauljatele edaspidiseks tervist ja laulusti. | **Maire Pikk ansamblist Elurõõm**

LAUAMÄNGULAAGER

Vaela Külakojas
8.-9. juuni

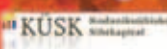
1.päeva teema
Erinevad ettevõtlusvormid
Mängime teemaga seotud rolli ja lauamänge.

2.päeva teema
Ühisvara ja eraomand.
Mängime teemaga seotud rolli ja lauamänge.

Juhendaja:
Merike Koort
tel: 5266355

info@mangidesingaks.ee
www.mangidesingaks.ee

Koostöös MTÜ Naiskõla ja MTÜ Mängides Tervaks

LUIGE

VANAVARA- JA KÄSITÖÖLAAT

30. aprill.2017
kell 9.00-16.00

HOOAJA ESIMENE VANAVARA-JA KÄSITÖÖLAAT

 Luige vanavara- ja käsitöölaat

Kultuurivahetus Kiilis

☉ Kui te õpite või töotate Kiili Gümnaasiumis, siis kindlasti märkasite 29. märtsil kummalist vaatepilti. Nimelt olid osal gümnaasiumiklasside õpilastel koolis külalised kaugelt Cardonast Hispaaniast. Külaskäik kestis ainult nädala, aga tegemisi oli palju. Järgnev on kokkuvõte meie ühistegevustest ning katalaanide endi arvamustest Eestist ja eestlastest.

Esimene koolipäev oli katalaanidele suureks üllatuseks. Võrreldes nende endi kooliga on meie oma kordades suurem; liisaks on meil söökla, mille toit maksab märkimisväärselt vähem ka ilma riigitoetuseta, suur sisespordisaal koos jõusaaliga ning tennise-, rannavõrkpalli- ja jalgpalli väljak koos staadioniga.

“Teie huviringide valik on nii mitmekesine!” ütles üks katalaan, kui ta sai teada, et Kiilis on võimalik ka peale spordi ka võõrkeeli õppida, instrumente mängida, kooris laulda, roboteid ehitada, väitlusringides käia.

Soovis last Kiili tuua

Sama nädala reedel sai käidud ka lasteaias, kus üks katalaani õpetajatest ning tulevane isa oli jalust rabatud. Tal tekkis suur soov oma perega Eestisse kolida selleks, et ta saaks oma last sarnaselt lasteaeda panna, kus laps saaks omaealistega õppida koos lugema, suhtlema, ujuma, tantsima ning pealekaubaks toidetakse teda kolm korda päevas sooja toiduga.

Peale Kiiliga tutvumise sai üheskoos käidud ka Tallinna ja vanalinna ekskursioonidel, Estonia teatris “Luikede järve” balleti vaatamas, Tartus AHHA teaduskeskust avastamas, TTÜ Mektoryt külastamas ja viimaks Pääsküla rabas matkal käia. Pea kõik vaatamisväärsused olid katalaanidele uued ja huvitavad. Paljud neist polnud kunagi balletietendust näinud ja olid nähtuga väga rahul. Sama oli ka Tallinna vanalinnaga. Nad teadsid küll, et me oleme oma vanalinna väga hästi säilitanud, aga seda oma silmaga näha oli nende arvates ikka midagi muud.

Fotod: Rita Kanistik

Annika Kruusimäe, 11. klass, alustab Kadrioru pargis Tallinna tuuri õpilasvahetuse programmi õpilastele.

Pääsküla rabamatk.

Kuigi Eesti on väike, on katalaanide meelest sellel oma völu. Mektory ja Tartu AHHA külastus oli huvipakkuv ja meeldiv kogemus, taas üllatas neid edasiõppimisvõimaluste rohkus ja see viis, kuidas noori aidatakse ning innustatakse õppima läbi uudishimu ja avastamisrõõmu. Rabamatk Pääskülas oli vapustav. Sai neli kilomeetrit jalgutatud, mille käigus kardoonaalid nautisid päikest, värsket õhku ja head seltskonda. Muidugi roniti ka vaatetorni otsa, et kõrgelt pilti teha ja vaadet nautida.

Sõprus katalaanidega

Sellega oligi meie nädal otsakorral, sõitsime bussiga tagasi Kiili, et asjad kokku pakkida, viimast korda koos süüa ning oma perele hüvasti jätta. Lennujaama jõudes tekkis kõigil tunne, et aeg on taas liiga kiiresti edasi liikunud, nagu oli seda teinud kuus kuud varem Girona lennujaamas, kui meie vahetusnädal just lõppenud oli. Räägiti veel kui meeldiv Eesti oli, kui rõõmsad nad olid, et sellest õpilasvahetusest osa võtsid. Kallistusi jagati nagu komme kõigi vahel ning nii mõnelgi tuli hü-

vasti jättes pisar silma.

Viimase aasta jooksul on meil külmadel eestlastel tekkinud üllatavalt tugev sõprussuhe soojade “hispaanlastega”, kes vastupidiselt eestlaste stereotüübile arvavad, et eestlased ei ole mitte külmad, tunneteta, vaid on hoopis sõbralikud ning abivalmid. Sellepärast ongi paljudel õpilasvahetuse programmist osa võtnud õpilastel plaan oma vahetuspere ja sõpru sellel või järgnevatel suvedel külastada. Vaat, kuidas sõprus meie suhtumist muudab. | **Rita Kanistik**

Harju õpilased saavad Tulevikutalendi stipendiumit taotlema

☉ Stipendiumikonkurss “Tulevikutalent 2017” ootab taas talendikate 5.–12. klasside õpilaste taotlusi. Asjatundjatest koosneva žürii poolt valitud Tulevikutalente ootab samanimeline tiitel ja kuni 1500-eurone stipendium.

Eelmisel aastal valis žürii 12 Tulevikutalenti enam kui 300 kandidaadi seast, sealhulgas kandideeris Harjumaalt 136 noort.

Tänavu otsitakse Tulevikutalente neljas Eesti arengu seisukohalt olulises kategoorias: teadus, sport, kultuur, ettevõtlikkus. “Nagu on saanud tavaks, valikut teevad iga kategooria

tipptegijad. Seekord kuuluvad žüriisse olümpiavõitjast korvpallitreener Tiit Sokk, laulja ja saatejuht Gerli Padar, teadussaate “Rakett 69” saatejuht ja kohtunik Aigar Vaigu ning ETV+ peatoimetaja Darja Saar,” ütles Katja Ljubobratets.

5.–12. klasside õpilasi ootab tunnustusena Tulevikutalendi tiitel ja stipendium summas kuni 1500 eurot. Nende taotlemiseks on noortel vaja esitada hiljemalt 15. mail motivatsiooni-kiri või -video koos seda täiendavate lisadega. Täpsemat infot leiab konkursi kodulehelt www.tulevikutalent.ee või Facebookist. | **KL**

Mihail Zadornov
Ostan teie mehe
 Tõlkinud Marika Paas
 Teksti kohandanud ja lavale seadnud Ellen Teemus
Kiili Rahvamajas
2. mail kell 19.00
9. mail kell 19.00
www.kiilirahvamaja.ee
 Margit Salmar, Merike Koort, Koit-Tarmo Reile
 Ellen Teemus, Salome Laev, Aivar Vadi

ROBOOTIKA LAAGER
12.-16. JUUNI
 Lastele vanuses 6-12 aastat
 Luige Kandikeskuse laste- ja noortemajas. Ööbiku 2. Luige
 Iga päev kell 8.30-17.30
 Osalustasu 70 € (hinna sees lõunasöök ja öhtuode)
 • Ehitame Legodega
 • Külastame TTÜ Mehhatroonika-instituuti
 • Käime kinos ja matkal
 • Tutvume Bastioni käikudega
 Registreerimine on alanud
info@luigekandikeskus.ee, tel 5669 4949

29. aprillil kl 11.00
 algab hooaja avamatk Nabala-Paekna matkarajal!
Teed näitab ja lugusid vestab arheoloog Ardo Niinre
Koguneme Nabala palvemaja juures Paeknas
TULE RATTAGA, PÜSID KANNUL!

Asukoht
 • Tallinn-Rapla maantee 15. kilomeetrilt (Tõdva) pööra vasakule ja sõida 6 km mööda Tõdva-Nabala maanteed
 • Sõida Kiilist mööda Kurna-Tuhala maanteed 2 km Nabala poole, pööra paremale ja sõida mööda Lähkse-Paekna maanteed veel 3,5 km
 • Tule Balti jaamast bussiga nr 116 Paeknasse

Kiili
Tõdva
Nabala palvemaja
Paekna

~10 km, 15 vaatamisväärsust rattaga 2 tundi, jalgsi 3-4 tundi 25 km kaugusel Tallinnast

Foto: Kaupo Kütt

Harjumaa 2017. aasta meister – Kiili SK korvpallimeeskond.

Kiili SK korvpallimeeskond – 10-kordne Harjumaa meister!

Harjumaa meistrivõistlused meeste korvpallis peeti 1. aprillil (see ei ole aprillinali) Kuusalu spordikeskuses.

Kiili SK meeskond kaotas esimeses mängus Rae Koss/Hansaviimistlus meeskonnale 15:21. Teises mängus võideti 29:21 Kose valla meeskonda. Kolmandas mängus võideti 34:24 BCK meeskonda ja viimases, neljandas mängus võideti 26:21 BC Kiiu meeskonda. Kuna turniiri viimases mängus võitis Kose vald meeskond Rae Koss/Hansaviimistlus meeskonda, saavutasid kolm meeskonda võrdselt 7 punkti ning tuli appi võtta

korvide suhe ehk Kiili SK +2, Rae Koss/Hansaviimistlus 0 ja Kose vald -2. See tähendas seda, et Kiili SK meeskond oli tulnud kümnendat korda Harjumaa meistriks!!! Jesss! Palju õnne! Tehke järele! Meeskonnas mängisid Indrek Kaarlep, Siim Palu, Mikk Rannik, Milvert Vaaks, Stefan Vaaks, Robert Võeras, Karl Erik Glük, Allen Talviste. Kordan veelkord, see ei ole aprillinali.

Eesti meesseeniorite meistrivõistlustel 50+ vanuseklassis tuli Wombat meeskonna koosseisus Eesti meistriks Ott Põldsaar! Palju õnne!

| **Kaupo Kütt**

Kiili koolipoiss sai EOK toetuse

Kiili Gümnaasiumi 8B klassi õpilane Rasmus Meius valiti Eesti Olümpiakomitee poolt 89 sportlase hulka, kes sai 2000-eurose EOK noorte saavutusspordi toetuse ja seda rannavõrkpalli mängijana.

Palju õnne Rasmusele!

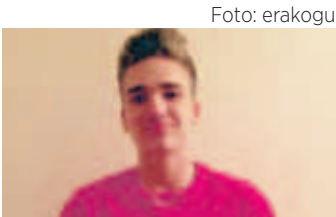

Foto: erakogu

Rasmus Meius.

SPORDIÜUDISED

Jahilaskmine

Eesti karikavõistluse I etapil CSP-100 laskmises saavutas Sergei Kivi 28. koha (veteranide arvestuses 6. koht).

Murdmaajooks

Eesti murdmaajooksu meistrivõistlustel Elvas saavutas PU 18 vanuseklassi 3 km jooksus 13. koha Patrick Nellis, ajaga 11.21.

Võrkpall

Eesti meistrivõistlustel naiste võrkpallis võitis TTÜ/Tradehouse naiskonna koosseisus pronksmedali Maria Säästla. Palju õnne!

22.–23. aprillil Kiili Spordihallis peetud Veteranide Võrkpalliliiga (naised 35+ ja mehed 40+ vanuseklassis) 5. etapil osales 18 võistkonda üle Eesti (Saaremaa, Võru, Narva, Ülenurme, Viljandi, Pärnu, Aruküla jne) ligikaudu 150 sportlasega. Mehed 40+ saavutas Kiili meeskond B-tugevusgrupis 1. koha (üldjärjestuses 7. koha). Alagrupis võideti 2:0 nii Aruküla kui ka A-Team meeskonda ja finaalis Pärnu meeskonda 2:1.

Rulluisutamine

Berliini rulluisumaratonil saavutas Elizabeth Jõgi naiste poolmaratonis (21 km) tubli 22. koha.

| **Kaupo Kütt**

SPORDIÜUDISED

Kiili vallarahva X sportmängud

16. aprillil jätkusid Kiili Gümnaasiumi spordihallis Kiili vallarahva X sportmängud. Esmalt peeti 5. ala – laste kombineeritud teatevõistlus. Osales kümme võistkonda. Võistkonnas kuus last ehk I klassist poiss ja tüdruk; II klassist poiss ja tüdruk ja kolmandast klassist poiss ja tüdruk. Kokku osales seega 60 last + sama palju lapsevanemaid, kes olid oma lastele toeks tulnud.

Nagu ikka oli palju emotsiooni, palju naeru, palju kilkeid, rõõmu. Võistlus oli väga tasavärgine ja võitjana väljus Kangru võistkond, koosseisus Mia Atonen, Kaarel Ruus, Emma Runge, Kristofer Vutt, Johanna Ilves, Rasmus Graff, ajaga 03.07,13. Tubli teise koha saavutas ajaga 03.08,26 Nabala-Paekna võistkond, koosseisus Helena Väljataga, Riko Mändma, Mari Annabel Tölpt, Kregor Arro, Polina Koroljova, Taavet Lumi, ning auhinnalise kolmanda koha Maksimaa võistkond, koosseisus Helen Kose, Mattias Laurits, Li-sethe Tutt, Arthur Susi, Hanna Kose, Marten Linnamägi, ajaga 03.11,12. Järgnesid: 4. Luige-Sausti 03.14,47; 5. Kiili 2 03.16,91; 6. Kiili I 03.20,88; 7. Sõmerlased 03.24,78; 8. Kiili Noored 03.32,59; 9. Lähtse 03.39,70; 10. Metsanurga 03.53,92. Kõik lapsed said pärast võistlust premeeritud ka jäätisega. Aitäh, Kiili Spordiklubi!

Seejärel toimus 6. ala – lauatenis. Osales üheksa võistkonda. Võistkonnas kaks meest ja kaks naist ehk toimus meesüksikmäng, naisüksikmäng ja segapaarismäng. Võitis 19 p Nabala-Paekna võistkond, koosseisus Eduard Virkunen, Margit Klaus, Jaan Sinisaar-Reelika Muuli. Tubli teise koha 17 p saavutas Kiili 2 võistkond, koosseisus Oleg Ratijev, Salome Laev, Toivo Tuisk-Merike Urbanik, ning tubli kolmanda koha 15 p Luige-Sausti võistkond, koosseisus Gunnar lillepruun, Marcella Tammes, Eido Üksvärav-Piia Laanemets. Järgnesid: 4. Maksimaa 12 p; 5. Kiili Noored 11 p; 6. Lähtse 10 p; 7. Sõmerlased 7 p; 8. Kiili I 9 p (naie puudu); 9. Kangru 7 p (naie puudu).

Individuaalne paremusjärjestus (kolm paremat). Mehed: 1. Eduard Virkunen (Nabala-Paekna) 8 võitu, 2. Indrek Perv (Lähtse) 7 võitu, 3. Oleg Ratijev (Kiili 2) 6 võitu. Naised: 1. Anet Vendel (Kiili Noored) 8 võitu, 2. Marcella Tammes (Luige-Sausti) 7 võitu, 3. Iris Rannik (Maksimaa) 6 võitu. Segapaar: 1. Jaan Sinisaar-Reelika Muuli (Nabala-Paekna) 7 võitu, 2.–3. Toivo Tuisk-Merike Urbanik (Kiili 2) ja Ivar Leontjev-Äli Leontjev (Maksimaa) 6 võitu.

Võistkondlik paremusjärjestus peale 6. ala:

1. Kangru	55
2. Kiili 2	53

Fotod: Kaupo Kütt

Kiili vallarahva X sportmängude 5. ala – laste kombineeritud teatevõistluse – võitja Kangru võistkond.

TTÜ/Kiili meeskond – Eesti meistrivõistlused võrkpallis, meeste esiliiga 2. koht.

3. Kiili 1	50
4. Kiili Noored	46
5. Lähtse	43
6. Luige-Sausti	41
7. Maksimaa	38
8. Sõmerlased	35
9. Nabala-Paekna	32
10. Metsanurga	30
11. Vaela-Mõisaküla	28
12. Kiili Keerulised	1

Kabe

Harjumaa meistrivõistlused vene kabes (64 ruutu) peeti esmakordselt Kiilis, nimelt 1. aprillil Kiili Gümnaasiumi sööklas. Kiili valla kabetajad esinesid oma kodusaaalis väga edukalt. U10 tüdrukute vanuseklassis võitis kuldmedali ja tuli Harjumaa meistriks Nano Nona.

Palju õnne! Kolmanda koha ehk pronksmedali võitis Emilia Kello. Palju õnne! Maarja Talpsepp saavutas 4. koha. U10 poiste vanuseklassis võitis hõbemedali Tanel Kahn. Palju õnne! Kolmanda koha ehk pronksmedali võitis Mikk Oskar Eber. Palju õnne! Sergo Rimmel saavutas 6. koha ja Maik Ott Eber 7. koha. U13 tüdrukute vanuseklassis võitis hõbemedali Lisette Luik. Palju õnne! U13 poiste vanuseklassis saavutas Lennart Luik 4. koha. Naiste arvestuses võitis hõbemedali Katrin Rajasalu. Palju õnne! Irma Nahkor saavutas 4. koha. Auhinnalaua eest hoolitsesid AS Estko, Kiili vallavalitsus, Kiili Gümnaasium. Aitäh!

Eesti koolide II karikavõistlus 64-ruudulises kabes: 8. koht Kiili Gümnaasium (Mikk Oskar Eber, Maik Ott Eber, Sergo Rimmel, Eliisabet Amor)

Võrkpall

Eesti meistrivõistlustel võrkpallis meeste 1. liiga finaalis

Kiili Vallarahva X sportmängude 6. ala – lauatenise – võitja Nabala-Paekna võistkond.

kohtusid nagu ka eelmisel aastal TTÜ/Kiili ja Tallinna Ülikool/VK Rakvere. Kahjuks vahetati eelmise aasta kuldmedalid seekord hõbemedalite vastu. TTÜ/Kiili meeskond kaotas esimese mängu Tallinnas 2:3 (23:25, 22:25, 25:16, 25:23, 13:15) ja teise mängu kodusaaalis Kiilis juba kindlamalt 1:3 (22:25, 12:25, 25:18, 18:25). Hõbemedalid said kaela Taavi Arula, Krister Martin Hani, Taavi Kallas, Andres Kärner, Markus Lepmets, Markus Lopato, Erik Mäekivi, Kuldar Männilaan, Rasmus Meius, Kristo Meius, Henry Oro, Kaspar Ots, Madis Pärtel, Sander Punamäe, Mihkel Sepp, Raido Seppam, Ahto Tuuling, Karl Erik Villems. Treener Jaano Haidla.

14.–15. aprillil peeti Kiili spordihallis harrastajatele mõeldud Credit24 Rahvaliiga segavõistkondade esimese ja teise tugevusgrupi, meeste teise ja kolmanda tugevusgrupi ning naiste teise tugevusgrupi finaalturniir. Kahel päeval osales 20 võistkonda üle Eesti ligemale 200 sportlasega. Kiili võistkonnad kahjuks finaalturniirile ei jõudnud. Võitjad: segapaaride I tugevusgrupp: 1. TEFA, 2. Lindford, 3. Coop Hiiu-maa. Segapaaride II tugevusgrupp: 1. Kaitseväge, 2. E-Service, 3. Pärast vaatab. Naiste II tugevusgrupp: 1. Hiiu

Teed, 2. SK Torma Sport, 3. Selver Tallinn Audentes. Meeste II tugevusgrupp: 1. Akademos, 2. Tartu vald, 3. Sahkar. Meeste III tugevusgrupp: 1. Palivere, 2. ESB, 3. Haiba SK.

Lauatennis

Harjumaa meistrivõistlused: mehed – 13. Eduard Virkunen, 22. Toivo Tuisk. Mehed, veteranid III grupp – 5. Jaan Sinisaar. Meespaarismäng – 5.–8. koht Sergei Vassiljev-Eduard Virkunen.

Eesti veteranide meistrivõistlused: M40+ vanuseklass: 21. Ivar Leontjev, M50+ vanuseklass: 7. Andrus Steinbach. Meespaarismäng M40+: 5.–8. koht Ivar Leontjev-Valdek Putkema, M50+: 2. koht ehk hõbemedal Andrus Steinbach-Urmas King.

Rahvapinks 2017 üldkokkuvõte (8 etapist läks arvesse 6): Rahvapinks klass: 1. koht Indrek Perv, 200–400 klass: 1. koht Ivar Leontjev.

Keegel

KK Peetri Sport auhinnavõistlus sportkeeglis: mehed – 18. Jens Vendel, 19. Margus Mänd, 23. Marko Kikas. Naised – 10. Eve Urbas. Meesseeniorid B – 1. koht Toomas Vendel.

| **Kaupo Kütt**

Kiilis asuv korteriühistu võtab tööle koristaja.

Koristuspinnaks viiekorruselise maja trepiko-da, kord nädalas. Palk 65 eurot neto. Täpsem info tel 5551 1234.

Vanametalli KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD
☎609 9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

In Memoriam

ALINA LAID

07.07.1936–17.04.2017

Mälestame kauaaegset head kaastöötajat

ALINA LAIDI.

Avaldame kaastunnet omastele.

Endised kolleegid loomakasvatusest

Kiili vallavalitsus teatab

VOLIKOGU OTSUSED
Kiili Vallavolikogu 18.04.2017 määrus nr 4 Raske ja sügava puudega lastele lapsehoiuteenuse ja teiste sotsiaalteenuste osutamise kord.
Kiili Vallavolikogu 18.04.2017 otsus nr 10 Vallavalitsuse liikme kinnitamine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED
EHITUS- JA PLANEERIMISKÜSIMUSED
28. MÄRTS 2017
Vallavalitsuse korraldus nr 77 Ehitusloa väljastamine ehitiste (üksikela-mu) püstitamiseks Pähklisalu, Sõmeru küla.
Vallavalitsuse korraldus 78 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksi-kelamu) Rätsepa tee 34, Lähtse küla.
Vallavalitsuse korraldus 79 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksi-kelamu) Ristiku tn 3, Kiili alev.

4. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus nr 81 Projekteerimistingimuste andmisest keeldumine, Kangru tee 29, Kangru alevik.
Vallavalitsuse korraldus 82 Projekteerimistingimuste andmisest keel-dumine, Seedri tee 4, Vaela küla.
Vallavalitsuse korraldus 83 Projekteerimistingimuste määramine de-tailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel ehitusprojekti koostamiseks Külluse tn 20, Luige alevik
Vallavalitsuse korraldus 84 Ehitusloa väljastamine ehitiste (üksikela-mu) laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Kuu tn 15, Luige alevik

11. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus nr 87 Projekteerimistingimuste määramine detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel Sõlme gaasijao-tusjaama madalpingemaakaabli, liitumis- ja jaotuskilbi ehitusprojekti koostamiseks.
Vallavalitsuse korraldus 88 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu)

püstitamiseks Lepiku tee 33, Vaela küla.
Vallavalitsuse korraldus 89 Ehitusloa väljastamine ehitiste (üksikela-mu) püstitamiseks Saare tn 6, Kiili alev.
Vallavalitsuse korraldus 91 Kasutusloa väljastamisest keeldumine Kaa-siku tn 38, Luige alevik.

18. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus 97 Ehitusloa väljastamine ehitise (üksikelamu) laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Aia tn 11, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus 98 Ehitusloa väljastamine ehitiste (veepuhas-tusseadme hoone) püstitamiseks Kurna tee 18, Kiili alev.
Vallavalitsuse korraldus 99 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksi-kelamu) Allika tn 9, Kiili alev.
Vallavalitsuse korraldus 100 Kasutusloa väljastamine ehitisele (üksi-kelamu) Rätsepa tee 50, Lähtse küla.

KESKKONNA- JA MAAKÜSIMUSED
28. MÄRTS 2017
Vallavalitsuse korraldus 80 Hajaasustuse programmi projekti lõpparu-ande heakskiitmine, Kaugemäe, Metsanurga küla

4. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus nr 85 Katastriüksuse jagamine, Paali.
Vallavalitsuse korraldus 86 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Radix Hoolduse OÜ.

11. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus 92 Kiili Vallavalitsuse 18.10.2016 korralduse nr 592 “Katastriüksuse jagamine, Allika” muutmine.
Vallavalitsuse korraldus 93 Katastriüksuse jagamine, Siberimaa.
Vallavalitsuse korraldus 94 Tiidu katastriüksuse sihtotstarbe määrami-ne.

MUUD KÜSIMUSED
18. APRILL 2017
Vallavalitsuse korraldus 102 Hankeplaani kinnitamine.

NB! OTSUSTE TÄISTEKSTIDE JA LISADEGA SAAB TUTVUDA KIILI VALLAVALITSUSES, NABALA TEE 2A, KIILI ALEV

Ranna Tehnogrupp OÜ

Kaeve-, lammutus-, laadimis- ja harjamistööd. Niitmine trimmerite ja murutraktoriga. Heinamaade niitmine rootor- ja tasandusniidukiga.

E-mail info@rannatehnogrupp.ee
Telefon 502 3466

VEIKOPP OÜ

www.veikopp.ee

Liiv, killustik, kruus, muld, freesasfalt – toome kohale ja kui vaja, paneme paika!

Pakume:

- transporditeenust (14,5 t veokid 6x4 külje peale kalluta-mise võimalusega ja kraanaga portekallur 6 t)
- treilervedu (max 18 t)
- kaeve-, planeerimis- ja laadimisteenust (ratasekskavaator, roomikekskavaator 17 või 3 t ja Bobcat, lisaseadmed roxon ja postiaugupuur)
- tõsteteenust (teleskooplaadur 17 m)
- anname rendile minilaaduri Bobcat, pinnasetihendaja 250 kg, mururulli jm tööriistu
- niidame muru (kogujaga murutraktor)

Helista 5342 5009 – aitame jõu ja nõuga!

Kaheksa olulist küsimust jalgratturile

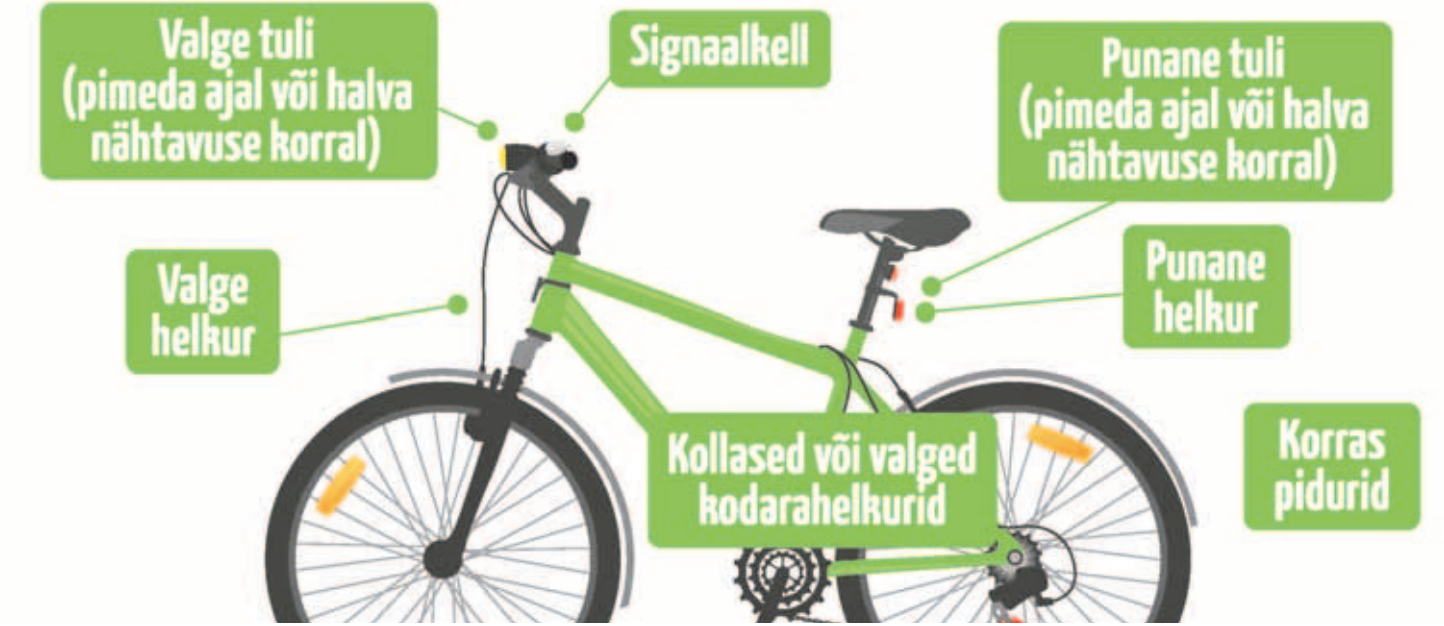
☺ Ilusad ilmad on juba varakult toonud tänavapilti palju jalgrat-tureid. Seega on õige aeg üle korrata mõned soovitusel ja liiklusreeglid. Kui tead vastuseid alljärgnevatele küsimustele ja nende vastavalt ka käitunud, siis oled andnud oma panuse turva-lisemaks liiklemiseks.

Jalgrattaga sõitmine on lõbus ja sportlik tegevus, kui et see ka turvaline oleks, peab jalgratas olema sõitjale sobiva suuruse-ga ja töökorras.

Kas Sinu jalgrattal on kõik vaja-lik olemas ja pidurid töökorras?
Kas Sinu lapse jalgratas on talle sobiva suurusega?
Jalgratas on lapsele paras siis, kui harkisjalu, tallad maas, rat-tapulga kohal seistes jääb ratta-pulgani vähemalt paar senti-meetrit ruumi.

Kas kiiver on kohustuslik?
Jalgratturi pead kaitseb korrallik kiiver. Kiivri kandmine on ko-hustuslik kõikidel kuni 16-aas-tastel jalgratturitel, vanematel soovituslik. Kiiver kaitseb pead vaid siis, kui see on paraja suu-rusega ja õigesti kinnitatud.

Kus ja kuidas jalgrattaga sõita?
Alla 10-aastane ja ilma juhiloa-ta jalgrattur tohib sõita üksi kõnniteel, jalgratta- ja jalgteel ning õuealateel. Kindlasti peab iga lapsevanem lapsele liiklus-

reeglid selgeks tegema enne, kui ta oma võsukese üksi liiklusesse sõitma lubab. Kõige parem õpetus on isiklik eeskuju ning ühine koduümbruse läbisõitmi-ne ja võimalike ohtlike olukor-dade läbiarutamine. Samal teel liiguvad ka jalakäijad ning vii-sakas jalgrattur kindlasti arves-tab nendega.

Kõnniteel tohivad sõita kõik alla 13-aastased jalgratturid ja kuni kaks selle lapsega koos sõitvat täiskasvanut. Kõnniteel jalakäijate vahel tohib liikuda vaid jalakäija kiirusega. Selleks, et jalakäijaid mitte ehmatada, saab jalgratturit oma tulekust juba eelnevalt kellaga märku an-

da. Lähenedes jalakäijale, vä-henda sõidukiirust ja möödu kõndijast ohutus kauguses.

Kui kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel liikuva jalgratturi teele jääb bussipeatus, siis peab jal-grattur andma teed bussile mi-nevatele ja bussilt tulevatele ja-lakäijatele.

Kui lapsevanem on lapse üks-i liikluses osalemiseks ette val-mistanud, koolitee on koos jalg-rattaga korduvalt läbi sõitnud ning kõik ohuolukorrad läbi aru-tanud, siis tohib koolilaps möö-da kõnniteed, jalgratta- ja jalg-teed või õuealateed üksi kodust kooli sõita sõltumata vanusest ja jalgratturi juhiloa olemas-

olust. Seejuures on äärmiselt oluline pöörata tähelepanu lap-se jalgratta tehnilisele korras-olekule ning kiivri korrektsele kasutamisele.

Kuidas ohutult sõiduteed ületa-da?
Kui jalgratturil on vaja teed üle-tada, siis on seda kõige ohutum teha jalakäijatele mõeldud sõi-dutee ületamise kohtades, tul-les jalgrattalt maha ja lükates seda enda kõrval. Ületades üle-käigurada ratta seljas, tuleb en-ne sõiduteele sõitmist hoog ma-ha võtta ja veenduda tegevuse ohutuses. Autojuhid sõitvale jalgratturile teed andma ei pea,

sõidutee tuleb ületada jalakäija kiirusega.

Millal sõita sõiduteel?
Sõiduteel või jalgrattarajal to-hib jalgrattur sõita alates kahek-sandast eluaastast ja seda koos täiskasvanud saatjaga. Üksi to-hib jalgrattur sõiduteel sõita alates kümnendast eluaastast, kui tal on jalgratturi juhiluba. Sõiduteel sõitev jalgrattur peab olema väga tähelepanelik ja pi-dama kinni liiklusreeglitest. Sõi-duteel sõitev jalgrattur on juht ja peab liikuma autodega samas suunas sõidutee parempoolse ääre lähedal. Selleks, et teised juhid jalgratturi plaane paremi-

ni mõistaksid, tuleb näidata en-ne manöövrit käemärguandeid.

Kas kõrvaklapid ja telefon kuju-tavad riski?
Liikluses osaledes peab olema väga tähelepanelik. Ainuüksi liiklusreeglite heast tundmisest ei piisa. Kõrvaklappidest muu-sika kuulamine vähendab jalg-ratturi tähelepanu ja muudab liikluses osalemise ohtlikumaks. Telefonikõnede vastamiseks soovitage ratta kõne ajaks pea-tada ja jätkata teekonda pärast kõne lõppu.

Kuidas saada jalgratturi juhilo-ba?
Maanteeameti teenindusbüroo-dest on võimalik saada mater-jale, mille abil laps eksamiks et-te valmistada. Kui liiklusreeglid selged, tuleb registreerida sobi-vale eksamile. Materjalid ja ek-sami sooritamine on tasuta. Rohkem infot lähimast büroost.

Iga lapse eest vastutab lapsev-anem!
Enne lapse üksi liiklusesse lu-bamist, olgu jalakäija või jalg-ratturina, on iga lapsevanema kohustus veenduda, et tema jä-reltulija on valmis üksi liikluses osalema, mõistab ümbritsevat ja oskab ohutult liigelda. Oma liiklusteadmisi saab jalgrattur kontrollida lahendades liiklus-teste liikluskasvatus.ee lehel.

